

Opetus ja opetuksen kehittäminen

Joustava opintoketju Pohjois-Savossa

Luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja
informaatiotekniikan työryhmän raportti

Toimittaneet
Tuula Peura
Ulla Kekäläinen

Joustava opintoketju Pohjois-Savossa –hanke

Joustava opintoketju Pohjois-Savossa –hankkeen luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja informaatiotekniikan alan työryhmän jäsenenä ja tämän raportin laatimiseen osallistuneet henkilöt:

<i>Jäsenet</i>			
Asikainen	Riikka	KuY	Pj 30.5.2005 asti
Lammi	Seppo	KuY	Pj 30.5.2005 alkaen
Vauhkonen	Marko	KuY	
Hallikainen	Jarmo	KuY	
Laatikainen	Tarja	KuY	
Kivi	Marja-Riitta	Savonia-amk	
Lehtomäki	Kari	Savonia-amk	
Pajula	Pasi	Savonia-amk	
Suopelto	Ari	Savonia-amk	
Halmekytö	Maria	KuY	
Fingerroos	Mikael	KuY	Asikaisen sijalle 30.5.2005 alkaen
<i>Muut</i>			
Tikka	Leena	Savonia-amk	biotieteen pienryhmä
Kuosmanen	Matti	Savonia-amk	tietojenkäsittelyn pienryhmä
Pakoma	Paavo	KuY	tietojenkäsittelyn pienryhmä; Lammin varajäsen
Halimaa	Sirkka-Liisa	Savonia-amk	Tikan tilalle 10/2005
<i>Sihteeri</i>			
Peura	Tuula	Savonia-amk	

Joustava opintoketju luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja informaatiotekniikan aloilla Pohjois-Savossa

1. Joustavan hakeutumisen määrittely

- Luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja informaatiotekniikan alalla joustava hakeutuminen tarkoittaa opiskelijoiden liikkuvuutta molempiin suuntiin: ammattikorkeakoulusta yliopistoon ja yliopistosta ammattikorkeakouluun. Liikkuminen tapahtuu aikaisintaan alemman tutkinnon suorittamisen jälkeen, jolloin opinnot eivät keskeydy kummassakaan korkeakoulussa.
- Tärkeänä nähdään oikeanlaisten opiskelijoiden sijoittuminen molempiin korkeakouluihin.
- Joustavassa hakeutumisessa opiskelija siirtyy ammattikorkeakoulusta yliopistoon saman alan opintoihin erillisvalinnan tai päävalinnan kautta. Yliopistosta ammattikorkeakouluun hakeutuminen tapahtuu yhteisvalinnan ja pääsykokeen tai mahdollisen erillisvalinnan (monimuotoinen aikuiskoulutus) kautta.
- Aiempien saman alan opintojen osittainen hyväksilukeminen on olennainen osa joustavaa hakeutumista.

2. Aikaisempien opintojen hyväksilukeminen ja hyväksilukemiskäytännöt 1.8.2005 alkaen

Paljonko aikaisempia opintoja luetaan hyväksi, millä perusteilla ja miten se käytännössä tehdään:

Ammattikorkeakoulu:

Yliopisto-opintoja voidaan ammattikorkeakoulussa pääsääntöisesti hyväksilukea 40-160 opintopistettä riippuen kyseisten opintosuoritusten sisällöistä ja koulutusohjelmasta. Opintojen hyväksyminen tapahtuu HOPS:in kautta. Yliopisto-opintoja voidaan hyväksyä myös opintojaksojen osasuorituksiksi.

Jokainen opintonsa aloittava opiskelija osallistuu opintojen alkuvaiheessa haastatteluun, jossa käydään läpi myös opiskelijan aiempi koulutustausta ja mahdolliset hyväksiluvut sekä niiden vaikutus opiskelijan HOPS:in. Hyväksiluettavien opintojen tulee olla korkeakoulutasoisia ja vastata laajuudeltaan koulutusohjelman opintojaksojen laajuuksia.

Aiemmat tai muualla suoritettut ja hyväksiluetut opinnot näkyvät opiskelijan opintorekisteriotteessa.

Yliopisto / Tietojenkäsittelytieteet:

Tietojenkäsittelytieteessä FM-tutkinnon tutkintovaatimusten mukainen tutkinto muodostuu pääpiirteissään seuraavassa taulukossa mainituista osista. Taulukossa on myös esitetty arvio kunkin osan kohdalla hyväksiluettavien opintojen enimmäismäärästä.

	Tutkintovaatimusten minimitaso (op)	Hyväksiluettavissa (op)
Pääaine: tietojenkäsittelytiede	perusopinnot 25	≤ 17
	aineopinnot 65	≤ 34
	syventävät opinnot 84	-
Muut aineet		
▪ Sivuainekokonaisuus 1	25	0 tai 25
▪ Sivuainekokonaisuus 2	25	0 tai 25
▪ Sivuainekokonaisuus 3	25	0 tai 25
Kieli- ja viestintäopinnot ja HOPS	14	-
Vapaasti valittavat opinnot	37	0 - 37
Yhteensä	300	80 - 138

Hyväksiluettavat opintopistemäärät ovat suuntaa-antavia ja vaihtelevat suuresti aloittain. Korvaavuuksista sovitaan välittömästi opintojen alkuvaiheessa, ja samalla opiskelijalle vahvistetaan henkilökohtainen opintosuunnitelma.

Yliopisto / Ympäristötieteet

AMK-opintoja voidaan pääsääntöisesti hyväksilukea noin 20-30 op verran, tapauskohtaisesti jonkun verran enemmänkin, riippuen kyseisten opintosuoritusten sisällöistä. Opintojen hyväksyminen tapahtuu HOPS:in kautta. Osa opinnoista voidaan sisällyttää pääaineopintoihin ja osa pakollisiin tai vapaasti valittaviin sivuaineopintoihin. Joissakin tapauksissa voidaan käyttää suoraa korvaavuutta. AMK-opintoja voidaan hyväksyä myös opintojaksojen osasuorituksiksi. Pääaine- ja muiden pakollisten opintojen osalta opiskelija anoo tutkintorakenteen muutosta hakemuksella, johon HOPS muutoksineen liitetään. Tutkintorakenteen muutoksen hyväksyy tiedekunnan dekaani.

Yliopisto / Soveltava biotekniikka

AMK-opintojen hyväksilukeminen yliopistossa riippuu siitä, minkä pääaineen opiskelija valitsee. Eteneminen tapahtuu HOPS:ien kautta. Pääsääntöisesti opinnot sisällytetään opiskelijalle laadittuun henkilökohtaiseen tutkintorakenteeseen moduuleina (esim. Kliiniset näytetutkimukset-moduuli). Joissakin tapauksissa myös voidaan käyttää suoraa korvaavuutta, ja etenkin kemian opintojen osalta käytäntönä on hakea vapautusta harjoitustöistä. Vastaavasti yo-opintojen hyväksyminen amk-opintoihin riippuu aikaisemmasta pääaineesta ja koskee pääsääntöisesti teoriaopintoja.

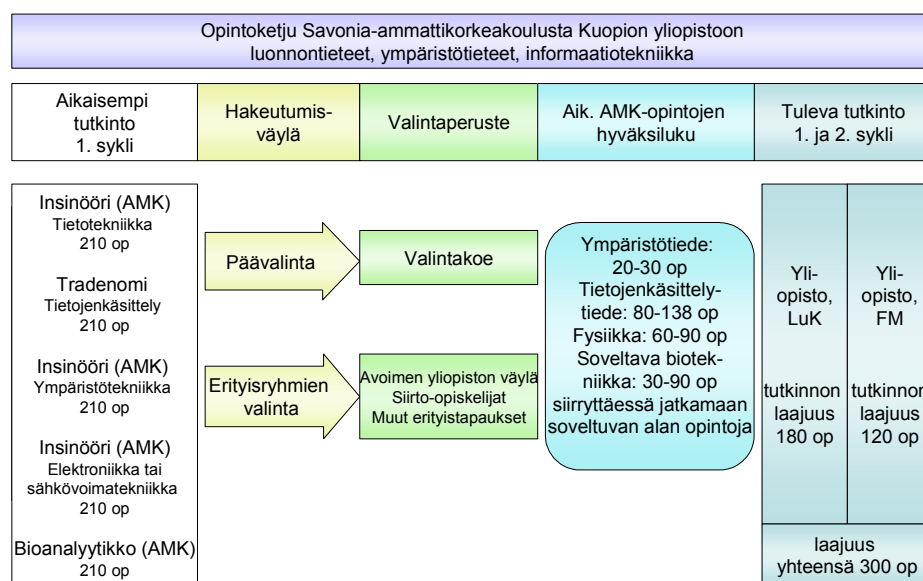
Aiemmat AMK:n suoritukset voidaan hyväksyä mm. vapaasti valittaviin aineisiin.

Yleensä saa hyväksytettyä 30-90 op amk-opintoja, jolloin suoritettaviin opintoihin jää 150-90 op (kandintutkinto 180 op). Yo-opintoja voi saada hyväksytettyä 30-90 op.

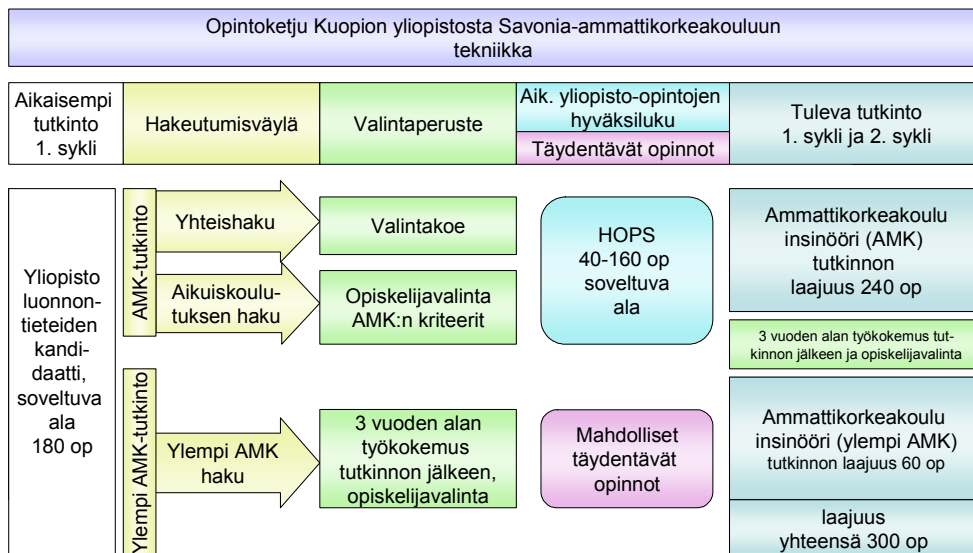
Yliopisto / Fysiikka ja teknis-luonnontieteellinen

Aiemmista amk-opinnoista hyväksytään fysiikassa tiettyinä opintokokonaisuuksina. Suoritettavat opinnot jäävät näkyviin opintorekisteriin. Menettelyllä yliopisto tunnustaa aieman tutkinnon ko. osat. Hyväksiluku vaihtelee noin 60-90 op.

Opintoketju luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja informaatiotekniikan aloilla Savonia-ammattikorkeakoulusta Kuopion yliopistoon on esitetty kuvassa 1. Vastaavasti kuvassa 2 on esitetty opintoketju Kuopion yliopistosta Savonia-ammattikorkeakouluun tekniikan aloille.

Kuva 1 Opintoketju Savonia-ammattikorkeakoulusta Kuopion yliopistoon luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja informaatiotekniikan aloille.

Kuva 2. Opintoketju luonnontieteiden, ympäristötieteiden ja informaatiotekniikan aloilta tekniikan alalle Kuopion yliopistosta Savonia-ammattikorkeakouluun.

3. Opiskelijavalintamenettely ja sen kehittäminen

Ammattikorkeakoulu

Siirtyminen toisesta amk:sta Savonia-ammattikorkeakouluun:

- hakemus Savonia-amk:n kehittämis- ja palvelukeskukseen (Kepa), joka tarkastaa, että opintojen loppuunsaattaminen määräajassa on mahdollista
- hyväksymisen jälkeen yksikössä laaditaan opiskelijalle HOPS.

Korkeakoulututkinnon suorittaneet hakijat:

- Valinta tapahtuu normaalin pääsykokeen kautta yhteishaun kautta
- Opiskelijalle laaditaan HOPS kunkin yksikön omien käytäntöjen mukaisesti.

KuY:n opiskelijoiden yksittäisten opintojaksojen suorittaminen Savonia-amk:ssa

- Opiskelijan ilmoittautuu järjestävän yksikön opintotoimistoon, joka ilmoittaa suorituksesta yliopiston tiedekunnan kansliaan
- opintotoimisto varmistaa suoritusedellytykset joko suoraan opintojakson opettajalta tai koulutusohjelman vastuhenkilöltä.

Hakeutuminen monimuotoiseen aikuiskoulutukseen

- opiskelijavalinnan kautta
- mahdollisesta HOPS:sta vastaa monimuotokoulutuksen vetäjä tai tuutoriopettaja

Hakeutuminen ylempään amk-tutkintoon

- opiskelijavalinnan kautta
- vaatimuksena kolmen vuoden työkokemus
- mahdollisesta HOPS:sta vastaa ko. ylempään amk-tutkinnon vetäjä

Lisätietoa: <http://www.savonia-amk.fi/amk/opinasia/>

Yliopisto:

AMK-tutkinnon suorittaneille on luonnontieteissä (biokemia, fysiikka, soveltuva biotekniikka, tietojenkäsittelytiede, teknisuonnontieteellinen koulutusohjelma ja ympäristötiede) jo tällä hetkellä käytössä jatkuvaan hakuun perustuva erityisryhmissä – hakumenettely. Sen kautta hakijalla on mahdollisuus tulla hyväksytyksi koulutusohjelman perusopiskelijaksi. Opinto-oikeushakemuksia otetaan vastaan jatkuvasti ja tiede-

kunnat (luonnontieteiden ja ympäristötieteiden ja informaatioteknologian ja kauppatieteiden tiedekunnat) käsittelevät niitä noin kahden kuukauden välein. Lisäksi on mahdollisuus hakea myös päävalinnan yhteydessä. Lisätietoa: <http://www.uku.fi/opiskelu/opintotsto.shtml>

4. Täydentävät opinnot

Mahdolliset täydentävät opinnot suoritetaan HOPS:n mukaisesti.

5. Opinto-ohjaus ja sen kehittäminen hankkeen pohjalta

Opinto-ohjaus ammattikorkeakoulussa:

Opintoneuvontaa antavat koulutuspäälliköt, opinto-ohjaajat, tuutoriopettajat sekä opinto-toimistot sekä lisäksi kukin opettaja.

Opinto-ohjaus yliopistossa:

Yleistä opintoneuvontaa luonnon- ja ympäristötieteiden tiedekunnassa antaa tiedekunnan opintoasiainpäällikkö. Koulutusohjelmakohtaisesta opintoneuvonnasta vastaavat oppiaineiden vastuuhenkilöt sekä opettajatuutorit. Informaatioteknologian ja kauppatieteiden tiedekunnassa opintoneuvonta on tietojenkäsittelytieteen osalta järjestetty tietojenkäsittelytieteen laitokselle, jossa on päätoiminen opinto-ohjaaja.

Opinto-ohjauksen kehittäminen hankkeen pohjalta

- Vanhat opintojaksokuvaukset siirretään ja säilytetään netissä helpottamaan aiempien opintojen hyväksilukemista.
- Joustavasta opintopolusta eli mahdollisuudesta hakeutua yliopistoon opiskelemaan tiedotetaan amk:n viimeisen vuoden opiskelijoille
- Opinto-ohjauksessa huolehditaan siitä, että yliopisto-opiskelijoiden amk:ssa tai amk-opiskelijoiden yliopistossa suorittamista yksittäisistä opintojaksosuorituksista siirtyy tieto myös opiskelijan HOPS:in. Opiskelija toimittaa opintorekisteriotteen tiedekunnan kansliaan tai vastaavasti amk:n yksikön opintotoimistoon.

6. Kansainvälinen yhteistyö

- korkeakoulut tekevät yhteistyötä kansainvälisten luennoitsijoiden yhteiskäytössä
- vieraskielistä opetusta pyritään toteuttamaan myös yhteistyössä korkeakoulujen kanssa
- kansainvälisen opiskelijavaihdon suhteen selvitetään yhteistyömahdollisuuksia muun muassa vaihto-opiskelijoiden osallistumisena projekteihin.

7. Muu yhteistyö yliopiston ja ammattikorkeakoulun välillä

Opetusyhteistyö:

- yhteistyötä tehdään yhteisten opintojaksoiden toteuttamiseksi. Suunnitteilla on komponenttiohjelmointi.
- Mahdollistetaan yliopisto-opiskelijoiden osallistumisen Cisco- ja Microsoft Academy-kursseille
- amk- ja yliopisto-opiskelijoiden mahdollisuus osallistua toisen korkeakoulun opintojaksoille
- yhteisten verkkokurssien suunnittelu ja toteutus
- yhteiset opetustilat kuten tutkimushallit ja laboratoriot
- CENTEK-opetusyhteistyö, jossa järjestetään yhdessä mm IT-alan kesäkouluja vuodesta 2004 alkaen. Osallistujia kesäkouluun on vuosittain 50-70.

Yhteiset resurssit:

- tilat ja opetushenkilöt

Yhteistyön kehittäminen:

- samanlaisten opintojaksojen yhteinen toteuttaminen
- tutkimusyhteistyö ja erityisesti tutkimukseen liittyvien käytännön sovellusten rakentaminen yhteistyössä